

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
II. J. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Tiltakozó népgyűlés Hajdunánáson.

— Bizalom az egyesült ellenzéknek és Rákosi Viktornak. —

Hajdunánás, november 27.

A hajdunánási választókerület, mióta a kiváló Rákosi Viktor az országgyűlési képviselője, többször mutatott példát e nagy magyar vidéknek.

A Hajduság első Kossuth-szobrát, (a legsikerültebb Kossuth-szobrot), Hajdunánáson állították. Ma vasárnap ismét Hajdunánás volt az, a mely Debreczent és a hajduságot megelőzve óriási nagy népgyűlésen tiltakozott a Tisza-Perczel czimboraság becstelen államcsinyje ellen. Ma vasárnap ismét a hajdunánási választókerület volt az, mely egyhangu lelkesedéssel csatlakozott az egyesült ellenzék nemzeti küzdelméhez; ezen alkalomból rajongó szeretetét és megingathatatlan nagy bizalmát is kifejezvéen kiváló képviselője, Rákosi Viktor iránt, a kire büszke az egész kerülete.

Ezen felséges lefolyásu népgyűlésről, mely a Kossuth-szobor mellett, a téli idő dacára is oly lelkesen egybegyűlt hajduk sok ezernyi, óriás tömege előtt folyt le, szűkebb terjedelmű hétfői lapunkban csak dióhéjban számolunk be, lapunk keddi számában közöljük Rákosi Viktornak gyűjtő beszédét a helyzetről, a nánási hajduknak és a választókerület több ezer polgárának nevével aláírott nagybecsű bizalmi nyilatkozatokat, a melylyel Rákosi Viktort tüntették ki ezek a példásan hű és szilárd, lelkes, büszke hajduk, továbbá egy érdekes politikai levelet, a melyben a hajdunánási választókerület több mint 80 éves, agg elnöke, a puritán ellenzéki idős Csohány Ferencz pártelnök nyilatkozik hazafiui ihletéssel a helyzetről.

A csuszás-mászás, a megalkuvás, a kormány bizalmasaival való czimboraskodás korszakában kell, hogy büszke példaként tüntessük ki az olyan egyenes, nyílt, nem alkuvó, tette — és áldozatrakész magyarságot, a milyenek a mi nánási és Nánás-kerületbeli hajduk.

A tiltakozó népgyűlés lefolyása.

Rákosi Viktor országgyűlési képviselő a vasárnap reggeli vonattal érkezett Hajdunánásra. zászlós nagy ünnepi tömeg, zene-szóval fogadta a rajongva szeretett képviselőt az állomásnál. Brassay Károly tanár, pártjegyző szeretetteljes üdvözlésére Rákosi Viktor, viharzó eljenzések között, röviden válaszolt és azután történt ez a kedves kis jelenet, hogy a nánási polgárok nevében egy szép hajdumenyecske az ősz utolsó virágaiból kötött remek, nagy bokrétaival lepte meg a derék képviselőt.

A méltóságteljes levonulás után egy óra mulva, a Kossuth-szobor mellett tartották meg a sok ezernyi — és ezernyi, hatalmas nagy és hazafias közönség részvételével a népgyűlést, a melyen Dorog és Hadház küldöttei is résztvettek.

A népgyűlésen megjelent Hajdunánás közönségének színe-java, írja-aggja. A gyengékedő agg pártelnök, id. Csohány Ferencz helyett Brassay Károlyt választották elnökül; a ki is id. Csohány Ferencz levelének a felolvasása után megnyitotta a tiltakozó népgyűlést.

Ezután Rákosi Viktor, kinek érdekes beszédét, legalább főbbpontjaiban lapunk keddi számában közöljük, tartá fel gyűjtő szavakkal a parlamenti — és politikai helyzetet. Ösmertette a becstelen államcsiny keresztül hajtását. Az ellenzéki pártok szövekezését. Végül tomboló lelkesedéssel tett fogadást a sok ezernyi hajduval, hogy hűvek és mindhalálig kitartók lesznek a nemzeti harcban. Midőn a kormányról és merénylőitől beszélt, a fölhaborodás vihara harsogott fel a népgyűlés sok ezernyi ajkáról; de a szeretet és bizalom rajongó lelkesedésével eljeneztek, ünnepelték az ellenzékét és Rákosit.

Rákosi Viktor nagyhatásu beszéde után Brassay Károly a következő egyhangu helyesléssel fogadott határozati javaslatot terjesztette elő:

„A hajdunánási választókerület Hajdunánáson, a mai napon tartott népgyűlésében fölhaborodva értesült azon jogtalan, törvénysértő és alkotmánytipró eljárásról, melylyel a magyar miniszterelnök s társa, a képviselőház elnöke, az őket vakon követő szolgálkú többség segítségével, az országgyűlés szólásszabadságát, alkotmányos szabadságunk ezen századokon át erős és hatalmas biztosítékát *legázolták, bilincsekbe verték.* És mikor megdöbbenéssel veszi ezt tudomásul, ugyanakkor *megbotránkozva tiltakozik e galád államcsiny ellen s kapcsolatban őszinte örömmel és hazafias lelkesedéssel üdvözi a szólásszabadság, a törvény és alkotmány megvédelmezésére harcba indult függetlenségi pártot s vele együtt a szövetkezett ellenzékét,* sikert és

Isten áldását kívánva hazánk boldogságát, alkotmányos szabadságát és függetlenségét czélzó nemes munkájukra.

E határozat az egyesült ellenzék elnökével, függetlenségi pártunk nagynevű vezérével: Kossuth Ferenczcel közlendő.

Még ezután adta át a többi ezernyi aláírással ékesített külön bizalmi nyilatkozatot Brassay Károly Rákosi Viktornak, a kihez való hűségüket, ragaszkodásokat, bizalmokat ezen felséges irásokkal is kitüntették a Rákosi iránt oly rajongó és büszke hajduk.

A nagy- és maradandó hatásu népgyűlést Brassay Károly rekesztette be.

Délután 2 órakor a függetlenségi olvasókör büszke kurucz otthonában volt magyaros- és lelkes lakoma, a melyen több felköszöntőt mondtak és hajdúi igazán körülrajongták Rákosit. Ez a barátkozás dal- és zene mellett az esti órákig tartott.

Rákosi Viktor este résztvett az iparos dalkör által rendezett ünnepélyen is.

Vármegyénk és vidéke.

— November 28. —

Kinevezés. A főispán a központi főszolgabírósnágnál megüresedett iktatói állásra *Ujlaki Istvánt* nevezte ki.

Népgyűlés Hajduszoboszlón. Az alkotmánytipró Tisza-kormány ellen vasárnap tiltakoztak a szoboszlói lovas hajduk is. A népgyűlés szónoka Kovács Gyula képviselő volt.

Köszraktár Érmihályfalván. Érmihályfalva és vidéke közgazdaságára, kereskedelmére és iparára egyaránt nagyfontosságú intézmény létesítését határozta el a napokban tartott rendkívüli közgyűlésen az érmihályfalvai takarékpénztár részvénytársaság. Ugyanis a jövő év tavaszán az érmihályfalvai vasuti állomás közelében 160.000 korona költséggel termény és áruraktárt épít.

Az alszerkesztő.

Letartóztatta ott óvadéksikkasztó.

Rendkívül veszedelmes óvadékszedelgő tartóztatott le a budapesti rendőrség *Tóth Pál* kalocsai születésű 40 éves állítólagos lapszerkesztő személyében. A „szerkesztő” ur évekkal ezelőtt csalásért és ugyancsak óvadéksikkasztásért le volt esukva. Akkor mint a „Néprezer” című lap tulajdonosa fosztott meg egész csomó szegény embert a vagyonától.

Hogy kiszabadult a börtönből, újból elkezdte régi szélhámosságait. A kerepesi-ut 55. számú ház harmadik emeletén egy szerényen butorozott hónapos szobát bérelt, a ház falára pedig hatalmas czégtáblát akasztott ki „Budapesti képes lapok” felirással.

Mesés olcsó árban eladatnak Gerő

a raktáron lévő összes téli férfi- és gyermek ruhák → férfi ruha áruházában, ←

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

Beszerezett egy ócska ezim és lakjegyzéket, ami után kinevezte magát szerkesztőnek.

Nyomban összekötésbe lépett ügy-
nőkkel, akik derűre-borura szállították az
irodászolgákat, kézbesítőket, pénzbeszedőket.
A „szerkesztő” ur valamennyit alkalmazta,
de csak azon feltétellel, ha volt néhány száz
korona óvadékuk. Az óvadékokat valamennyi-
től felszedte, dus fizetést ígért, ő maga pedig
a szegény emberek pénzéből nagy lábon
élte a világát.

Lapja sohasem jelent meg. Alkalma-
zottaikat pedig furfangos módon úgy tudta
felhasználni, hogy egyik sem tudott a má-
sikról. Az ócska lapjegyzetekből alkalma-
zottaival ezerszámra íratta ki a ezimeket,
azután széjjel küldte őket a város minden
részébe. A napokban ezután rájöttek a sze-
rencsétlen alkalmazottak arra, hogy a „szer-
kesztő” ur becsapta őket. követelték az
ovadékjukat, amit azonban Tóth nem tudott
visszaadni nekik.

Erre feljelentést tettek a rendőrségen,
amely az ovadékszedélgőt letartóztatta. Tóth
azzal védekezik, hogy a sok ezer koroná-
ból, amit ovadékképpen szedett fel a hisze-
keny emberektől, napilapot akart indítani.
Érdekes, hogy a szélhámosnál letartóztatá-
saker mindössze nyolcz fillért találtak. Ed-
dig hat becsapott ember tett feljelentést
Tóth ellen, aiktól 4—500 korona ovadékok
csalt ki a szélhámos. De valószínű, hogy
még több áldozat is jelentkezni fog.

Ni az újság?

November 27.

Az új tizkoronások. Új tizkoronás
bankjegyek kerülnek rövid idő múlva forga-
lomba. A régié már nagyon kopottak, sok
is a mostohatestvérük, olyan, a mely nem
az állam nyomdájából került ki. Az új bank-
jegyek elegáns alakját dicsérik, amennyiben
karcuságra nézve a magyar osztrák bank-
jegyek között nincsen parjuk. Hosszukasak
ugyanis és csak egyszer kell őket össze-
hajtani.

Tisza a kormánypártról. Ez év
márciusában történt. Akkor, amikor a hir-
hedt hurok-javaslat először kísértett. Akkor
Tisza István még nem tudta úgy mimelni a
nyugalmat, mint most és hivatalos szobájá-
ban ugyancsak idegesen járt-kelt. Egy tör-
vény előkészítésének munkájával volt elfog-
lalva, de végre is, nem tudván uralkodni
magan, odaszólt egyik munkatársához, akinek
feltétlen megbízhatósága kezeskedik a most
következők valódiságáért:

— Urak — szól Tisza — hagyjuk
abba az egészet! Se türelme, se kedvem
hozzá. A jó isten tudja, mit hoz a holnap.
Az ellenzék is, meg a szabadelvűpárt is...

— Bizony, kegyelmes ur — volt a vá-
lasz — a szabadelvűpárt még minden vezé-
rét cserbenhagyta.

— Igaza van. De annyit mondhatok, ha
most engem is cserben hágy, akkor örökre
befellegzett ennek a pártnak. Ha tőlem
is elfordul, soha vezető párt nem lesz
többé. Szert-foszlik s csak az emléke marad
meg. Az is szomorú.

Kétfejű gyermek. A szeréme-
gyei Sid köz-egben egy parasztasszony a
napokban gyermeket szült, akinek két feje
és három lába vala. A csodaszülött halva
jött a világra. A kerületi orvos, a mint ész-

revette, hogy a világra jött gyermek abnor-
mális, azonnal titokban intézkedett, mielőtt
még az asszony környezete a csodaszülöt-
tet látta volna, gyers eltávolítása iránt. A
szlavoniai parasztnőnél ugyanis az a hie-
delem él, hogy az olyan asszony, aki
torzszülöttet hoz a világra, az boszorkány
és mint ilyen bánik el.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma hétfőn, november 28-án bérlet 50 ik
szám „B”

Szökött katoná.

Eredeti népszimű dalokkal és táncszal 3
szakaszban. Irta: Szigligeti Ede. Zenéjét
szerzette: Szerdahelyi.

Enyingi Török Bálint.

(Történelmi dráma. Irta Szathmáry Zoltán — Először
játsszák a debreczeni színházban 1904. nov. 27-én.)

Szathmárynak a Csokonai-kör négy-
száz koronával jutalmazott darabja Debre-
czen legzivatárosabb századából, a XVI ikből
meríti tárgyát. E kor lelke visszasir hozzánk
a prédikátorok és a vándor regösök száza-
tából; embereit a történelemből ismerjük.
Annak az írónak tehát, aki idenyul forra-
sért: e történelmi alakokban kell megszólal-
tatnia azt a siralmat, átkot és ki nem aluvó
reményt, amitől oly színes, oly zord s oly
nagyserű e tragikus század.

Szathmáry Zoltán jól választ, mikor
az összetett lelkű, kora hibáit és erényeit
testesítő Török Bálintot teszi hősévé. Török
Bálint sorsa nagyon tragikus, csak el kell
találni azt a pontot, melyen jelleme meg-
fordul. Szathmáry a mindenható szerelem-
ben keresi bukását. Török Bálintnak anyagi
lelkű, vallásos felesége van; de korlátlan
vére az ország szép debreczeni asszonyért.
Kardosnéért lobog s két gyermek atyja bár:
szaggatja a bűnös szerelem rózsáit. Azután
megundorodik a gyaláztatól, visszaöleli mesés
türe mű hitvesét, áttér annak új vallására,
terjeszti hívei közt, mignem a Budat meg-
ülő török szultán rabul ejti s viszi a Hét-
torony sötét zugába, ahogy Tinódi s Arany
János is elénekeli.

A drámaírónak mindig a belső ember
kell vigyáznia s a tettek titkos rugóit kell nyi-
vanvalókká tennie. Szathmáry Zoltán inkább
csak a külső, történelmi Török Bálintot szólaltatja
meg, sokszor igen vitézetlen hangokon. Pedig
első fölépítése többet ígér, mint amennyit
ad. Kiszakaszt három pontot mozgalmos éle-
teből, hiven a történethez, de hiányosan a
lelektani megokoláshoz. Harmadik fölönás-
beli hosszadalmas búcsúja senkinek nem ma-
gyarázza: hogy és miért került ez a rend-
bontó ember a török horgára? Nincs fejlő-
dés a darab harmas tagolásában. A drámai
mag, az eseményt teremtő mozgalom tető-
fokát éri a második szakaszban; ami azután
jön: váratlan és nem az előzőkből fejlődő.

Kardosné nagyon rossz tipusa az ak-
kori debreczeni népnek; az író tisztán a
bonyodalom kedvéért állítja be, mere más-
kép nem tudja magyarázni Török Bálint
lehanyatlását. Kardosné afféle lőcsei fehér
asszony Debreczenben, aki fiáért hazát árul
s bűnös szerelemmel eteti özvegyi fátját.
A színpadi feldolgozás azonban megállja
helyét. Különösen a második fölönás moz-
galmas. Kort jellemző vonásokat is találunk,
egy-egy Tiborcyszerű alakban megtestesítve.

Csak egy nines, ami az író maga: nyelv.
Az a kopogós sarku, Mélius-féle vaskos, da-
rabos, vágó, hatalmasan gördülő nyelv hiány-
zik, ami legjobban beleragatná az embert
elmúlt korok hangulatába. S egyes jelene-
teken, a jelenetek tagolásán észrevehető,
hogy a szerző mintát is tartott maga előtt:
Herczeg Ferencz személyében.

Színészeink felemás módra játszottak.
Egyik modern nembauomsággal, másik nagy-
hangu szavalással. Palágyi jó volt ott, hol
az alakította személy jó: az első részben.

Azután járt-kelt és hosszan bucsuzott.
Jeszéasszkyne (Kardosné) talált hangot az
eleseit asszony magyarázására; ahol erőt
kell kifejeznie: azt kifejezi. Palágyi (Martí-
nuzzi) kissé messzeállt a két országot újján
forgató, hatalmas baráttól. Sebestyén (Ce-
lesztin apát) csak szaval, szaval, de igaz
embert nem igen ad. Menszaros (Katalin)
nem tudta valószínűvé tenni a hihe elem
türelmű nagyasszonyt. Igen szépen szavalt
el egy-egy verset az első es utolsó szakasz-
ban Csontos (Imre deák), akinek dicséret
illeti külső megjelenését is. Igaz hangokat
hallatott Faragó, egy új híre tért szegény
jobbagy szerepében. A diszet különösen a
második fölönásban, korszerű, szemrevaló.
A közönség jól fogadta a helyi vonatkozásu
darabot; szerzőjét so szor kitapsolta, aki-
nek temérdek ajándékot halmoztak össze
tisztelői. **O. G.**

ÚJDONSÁGOK.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Mint értesülünk, a vasárnap rendezendő nép-
gyűlésen részt vesz dr. Thaly Kálmán is, a
függetlenségi és 48-as párt tiszteletbeli el-
nöke. Thaly szombaton, december 3-án este,
a gyorsvonattal fog megérkezni.

Tiltakozó népgyűlés. A debre-
czeni függetlenségi és 48-as párt nagy
választmánya vasárnap délután tartott
ülést a függetlenségi körben Márton
Imre elnöke alatt. A gyűlésen egy-
hangulag elhatározták, hogy részt
vesznek az országos mozgalomban és
vasárnap, december 4-én az új párt-
tal egyetértőleg népgyűlést rendeznek
a városháza udvarán. A szükséges
előkészületek megtételére az új párt is,
a 48-as párt is 4—4 tagot küldött ki.
A népgyűlés előkészítésére a nagy vá-
lasztmány még külön bizottságot kül-
dött. Elénekeltek a Kossuth-nótát, majd
közkívánatra dr. Bakonyi Samu kép-
viselő mondott hatásos beszédet, meg-
világítván a politikai helyzetet. A gyű-
lés a szózat eléneklésével ért véget.

Diszpolgári oklevél. Vasárnap
dél előtt adta át Kovács József polgármester
a városi tanács élén a diszpolgári oklevelet
Simonyi Imre nyugalmazott polgármesternek.

Protestáns-estély. A kollegium
diszterme vasárnap délután zsufolásig meg-
telt debreczeni protestáns társaság előkelő-
ségekkel. Hölgyeink is feltűnő nagy számban
jelentek meg. Az ünnepegy pompásan
sikerült, a főiskolai énekkar, az akadémiái
zenekör, a szavalók remekeltek. Különösen
értékes volt a tudós Balogh Ferencz theo-
logiai tanár előadása a népekről. Nagy és
zajos tetszést aratott egy bajos hajdunánási
urleány, Benkő Piroska Oláh Gábor egyik
kitűnő magyar költeményének a színes, a

Gyászszesetek alkalmával

mindenne mű ruhkat legszebb feketére fest

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

szívhez férkőző előadásával; de az a másik urleány, Papp Mariska kisasszony is, ki hegedűn mutatta be művészetét, méltó az előismerésre.

— **Társas vacsora a homokkertben.** A homokkerti olvasókör szombaton este kitűnően sikerült társas vacsorát rendezett. A terem zsufolásig megtelt körtágokkal és családjaikkal. Vacsora után a fiatalok táncra perdült és vígan rakta a csárdást hajnalhasadtáig.

— **Nagy agarászat a Pallagon.** Az agarászat a Pallagon kitűnően sikerült vasárnap délelőtt. Jablonczay Kalman pallagi bérlő vendégszerető házában nagy és előkelő vendégsereg gyűlt össze ez alkalomból. Megalakult a debreczeni agarász-egylet is, a melynek célja a kihalóban levő régi magyar sportot fentartani, megkedveltetni és fejleszteni.

— **Eljegyzések.** A múlt hét folyamán kihirdetés végett a következő eljegyzéseket jelentették be: Gubics György Kovács Zsuzsánnával, Hüse Balázs Jakab Lidiával, Hüse Sándor Kecskés Zsófiával, Falusi Béla Fábrián Mariával, Fényes Dávid Czöbel Mariával, Weisz Izráel Brüll Rózával, Kelemen Samuel Schwarcz Zálival, Szentmiklósi Lajos Bojti Mariával, Lengyel József Vásárhelyi Eszterrel, Szabó László Hopp Friderikával, Zöld István Koroknai Piroskával, Ehrenfreund József Singer Mariával, Török János Pálfi Juliánnával, Orenstein Izák Klein Laurával, Csáki József Matkó Sarával, Nagy István Sándor Mariával, Hegedűs Ferencz Szücs Jolánkával, Tóth István Molnár Zsuzsánnával, Kis József Kelema Erzsébettel, Kis Ferencz Sziogyártó Juliánnával, Szabó András Horváth Eszterrel.

— **Debreczeni birtokosere.** Elek Péter és neje Molnár Zsuzsanna veszik a debreczeni 7881 sztkvben foglalt 150 négyszögöl Tóczóskerti szőlőt özv. Radácsi Jánosné Györfi Erzsébetől 1300 koronáért. — Vályi Nagy Gusztávné Szántay Berta veszi a debreczeni 8361 sztkvben foglalt Darabos-utca 57 sz. házat id. Király Ferencz és neje Takács Juliánnától 13600 koronáért. — Nagy András és neje Szendrei Zsuzsanna veszik a debreczeni 8766 sztkvben foglalt 300 négyszögöl Vargakerti szőlőt Seres Károly és neje Farkas Mariától 1200 koronáért. — Szerencsi Ferencz veszi a debreczeni 1583 sztkvben foglalt Darabos-utca 23 sz. ház és 4 hold 1100 négyszögöl ondódi földnek Ormós Gábort illető részt. — Özv. Bereczki Péterné Szeifert Katalin veszi a debreczeni 8624 sztkvben foglalt 1 hold 1550 négyszögöl ondódi földet Halász István és neje Hüse Zsuzsánnától 1600 koronáért. — Dobi József és neje Dobi Julianna veszik a debreczeni 8614 sztkvben foglalt 4 hold 500 négyszögöl ondódi földet Kiss Andrástól 3400 koronáért. — Söli Sándorné Szabó Julianna veszi a debreczeni 7880 sztkvben foglalt 300 négyszögöl Tóczóskerti szőlőt ifj. Csongrádi Józseftől 1200 koronáért. — Tóth József és neje Tóth Zsuzsanna veszik a debreczeni 6601 sztkvben foglalt 37 négyszögöl Csapókerti szőlőt Domokos Sándorné és neje Nagy Sárától 900 koronáért.

— **Szobafűz.** Vasárnap reggel 8 órakor dr. K. Szalay Béla orvos Bathiány utcza lakásán tűz ütött ki, de mire a tűörtség kivonult, a házbüliek már elfojtottak a veszedelmet.

— **Az éjjeli látogató.** Kellemetlen kalandja volt hajnal felé egy uri embernek. Hajnalig mulatott és mivel a kapukulcsát elvesztette, a magas kerítésen akart bemászni. Az udvaron ugyanakkor bucsuzott a cseléd a hátszárjától. Természetesen a kerítésen bemászó alakban tolvajt sejtettek és

mikor az a földre ugrott, megrohanták és letéperték. Még olvasatlanul jó néhányat ütöttek is, míg végre rá, kiderült, hogy az éjjeli látogató nem más, mint a házban lakó — szobaur.

— **Utcza botrány.** Horvát István és Mike Sándor napszámosok a Csóka féle Csapó utczai pálinkamérésben berugtak és miután onnan kidobták őket, az utcza folyatták a verekedést. A két részeg véresre verte egymást. Bekisérték mind a kettőt.

— **Verekedő kőművesek.** Dobszi János és Kulcsár István kőművesek vasárnap este a Késes-utcza megármadták a hógyázó gyermekek és akit elértek megverték. A részeg kőműves durvasága ellen kikelt. Rövid Imréné késes-utca 12. sz. a. lakosnő de vesztére mert Dobszi János neki támadt és teljes erővel arcul ütötte. A két kőműves ellen az eljárást megindítják.

x **Senki se vásároljon addig karácsonyi és újévi ajándékot, míg meg nem tekinteli Mentze Henrik ujdonságok áruházában (Piac- és Szt. Anna-utca sarkán) a nagy Karácsonyi kiállítást, mely már december hó első napjaiban megkezdődik.** Meggyőződtem arról, hogy ha igen tisztelt vevőközönségemet állandóan szép, szolid és czél-szerű árukkal szolgálom ki, fokozott mértékben növeli az üzletem iránt már eddig is tanusított nagyrabecsült bizalmát; miért is nem sajnáltam a fáradságot és a nagy anyagi áldozatot, összeköttetésbe léptem a külföld és beiföld legelsőbb rendű gyárosai-val a tüzletemet felszereltem oly sok, szép, új, czél-szerű és izléses ujdonsággal, hogy képesnek érzem magam még a legkényesebb igényeket is árúimmal kielégíteni. Különösen a gyermek-játékokban, fröbelszórakoztató és társasjátékokban, valamint czél-szerű háztartási cikkekben és műipararukban vannak rendkívül érdekes ajándéktárgyaim. Már sojt érdekeben is tekintse meg mindenki a látványosság számba menő ezer és ezerféle ujdonságaimat. Az olcsó szabott ár minden darab árán látható. Teljes tisztelettel: **Mentze Henrik.**

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Rácz Károly teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

x **Pénzközlőnőket** jelzőlogra, váltóra, fizetés és nyugdíj letiltás mellett. Törlesztéses kölesönöket földbirtokra és kisebb bérházakra is a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt kieszközöl. Többféle tartozásokat egy helyre convertál Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó u. 12.

x **Letzter József** fényképeszeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

TÁVIRATOK.

Tiltakozó népgyűlés a fővárosban.

Budapest, november 27. Ma délután 2 órakor zajlott le a fővárosi vigadóban az egyesült ellenzéki pártok tiltakozó népgyűlése. A vigadó szorongásig megtelt, ezrek és ezrek rekedtek kint az utcza. A tiltakozó gyűlésen beszéltek Kossuth Ferencz, Apponyi Albert, Vázsonyi Vilmos és Hock János. A határozati javaslatban a főváros ellenzéki polgársága tiltakozik az

alkotmány megsértése ellen és végső passzusában szintén fölállítja azt a követelést, hogy a választói jogot, a nemzet széles rétegeire ki kell terjeszteni. A gyűlés végeztével a közönség a Kossuth-nótát énekelte.

Részletes tudósításunk a következő:

Az első szónok Kossuth Ferencz volt. Viharos tetszést aratott mindjárt beszéde elején, a mikor mondta: Negyvedfél századon keresztül zsoldos merénylők által tiportattak el jogaink, de újra kiragyogott ránk a szabadság napja. *Most magyar kezek ütöttek rést alkotmányunkon.* (Viharos felkiáltások: Le a gazemberekkel.) Magyarországnak nincs más fegyvere a védekezésre, mint az országgyűlésen való ellenállás. (Taps, éljenzés.) Ha ezt a fegyvert is kicsikarják a kezünkből, nem marad más hátra, mint a megadás, vagy a forradalom. Bizonyítja, hogy nem az ellenzék, hanem a kormány akarja ezt felidézni. Beszédét azzal fejezte be, hogy az ellenzék mindent meg fog tenni az alkotmány védelmére.

Apponyi Albert gróf viharos éljenzés után kezdi beszédét. Visszatér a november 18-án elkövetett alkotmány-sértésre. Azt mondja a kormány és pártja, hogy azon az emlékezetes ülésen nem történt egyéb, csak egy kis házszabálysértés. Ha az ember tüntetést veszi a kezébe és azt az embertársa szívébe szurja, nem használt sem ágyut, sem pisztolyt és mégis gyilkosságot követett el. *Ilyen ez a házszabálysértés is.* (Viharos tetszés.) — Századok óta most történt először, hogy nemzeti szabadságunk és jogaink védelmében feltámadt az országgyűlés és az alkotmány védelmére hivatott többség és a hivatalos hatalom letéteményese vette kezébe a tüntetést és alkotmányos életünk szívébe döfte. Látjuk, mennyire szüksége van hazánk alkotmányos kereteinek tágitására, mert sohasem hivatkozhatna a kormány ilyen vakmerő merénylet elkövetése után a nemzet többségére, ha a nemzet teljes erejét látná magával szemben. (Taps.) Ezután a szabadelvű pártból kiléptekhez szólt, akiknek kötelessége közébe venni az orvoslás ügyét. Egyedüli módja, hogy a jogtalan cselekedet megsemmisítessék. Ha ezt nem teszik, Magyarország szívéhez kell férkőznünk, fel kell támasztanunk azokat az eszméket, melyek a nemzet szívében képesek lángot gyújtani, hogy elseperjen, eltíporjon minden joglító önkényt. (Taps, szünni nem akaró éljenzés.)

Ezután elfogadták a dr. Batizfalvy Géza határozati javaslatát, amely ki-mondja, hogy a hatalom a forradalom terére lépett, Tisza összeesküdött Perczellel a merénylet elkövetésére. Ez ellen a népgyűlés tiltakozik. Hogy fogalmat alkothasson az ember a nép-

gyűlés nagyságáról, közöljük, hogy hozzáértők becslése szerint a népgyűlésen mintegy 60.000 ember vett részt.

Az általános szavazati jogért.

Budapest, november 27. A szociálisták vasárnap délután a Tattersalban tartottak népgyűlést 35000 ember részvételével. Elitették a kormány eljárását, de hibáztatták az ellenzékét is. Tisza felülről csinál forradalmat, a melyre alulról hasonló forradalommal kell felelni. A határozati javaslatban kimondták, hogyha az ellenzék az általános választói jogot nem követeli, akkor az ellenzékét nem fogják támogatni.

Népgyűlések a vidéken.

Szeged, november 27. Az új-párt együtt tartotta tiltakozó népgyűlését a Klauzál-téri Kossuth-szobor előtt a függetlenségi és a szociálista párttal. Tiltakoztak a városi közgyűlés legutóbbi határozata ellen, amely nem a polgárság érzelmeinek kifejezője. Beszéltek nagy hatással báró Bánffy Dezső és Polczner Jenő képviselők. A határozatban kimondták, hogy az országgyűléshez tiltakozó feliratot intéznek a törvénytiprás ellen. A gyűlésen mintegy 30.000 ember vett részt.

Ujabb kilépés.

Budapest, november 27. A szabadelvű pártból újabban gróf Andrássy Géza lépett ki. A kilépettek száma 34.

Port-Artur végnapjai.

Csifu, november 27. A japánok minden oldalról megkezdtek az ostromot. Az oroszok alig képesek már védekezni. A tüzelést gyengén viszonyozák. Port-Arturból szökött kínaiak mondják, hogy Stössel nagyon elcsüggedt, mert belátja, hogy már csak napokig képes tartani a várost, arra pedig semmi kilátás nincs, hogy segítséget kapjon.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Pénzkölcsön. Rövid lejaratu kölcsönöket bármily összegig kezes nélkül egy óra alatt, ház és földbirtokra három nap alatt megszerez Héry Gyula bankirodája Péterfia-u. 40.

Könyvekötéseket egyszerű és diszes kivitelben, bőrtárczákat monogram és czimer vésettél jutányosan készít Antalffy Ferencz városházzal szemben.

Nádszék fonás olcsón elvállaltatik, Bethlen-utca 56.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai cégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó áruk
kerülnek eladásra
leszállított árak mellett.

Gazdasági

Bundák

dus választékban!

sötétszürke, barna
vagy fekete Mikádó,
szőrme béléssel és
szőrme gallérral
K 30—60, szövetbélés-
sel és szőrme gallér-
ral K 24—50.

Koch Testvérek

Debreczen

Piacz-utca 51. sz. (Gsanak-ház.)

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Telefon 384.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legújabb

Női divatkelmek,
Blouse selymek,
remek kivitelü

mosó flanelek, velezek
SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Az 1895. évi Cairói s az 1896. évi Londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevél s arany éremmel kitüntetve s orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csu-
zos bántalmait, u. m. kőszvény, csusz, reuma, ischiás,
asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben
gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-
dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona
erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József u. gyógy-
szertárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur
gyógyszertárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyintén
a főváros s a vidék csaknem összes gyógyszertárában
valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél.

S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Debreczenben: Mihalovits Jenő, Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla és Szilcs Ferencz gyógyszerészeknél

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényszékieleg védett sárga csomagolásban üvege 2
kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott
és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is
különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél,
melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen
mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását,
a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el
akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia leg-
több gyógyszertárában és gyógyszerárú kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia
részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palack
az itt levő szalaggal [vör-
sös s fekete nyomás sár-
ga papíron] van elzárva.

